

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno med prazniki.
 Inzerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inzerati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne poroke beseda 75 p.
 Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.

Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, prtljično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopise sprejema le nadležna in zahteva frankovanje.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1.—
 v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poštni plačani v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	...
6	...	60—	72—	108—	...
3	...	30—	36—	54—	...
1	...	10—	12—	18—	...

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

O zagrebški resoluciji.

Zagrebski kongres »javnih delavcev« vzdržuje trajno zanimanje. Dokaz, kako je vzrasel iz neke potrebe. Neznosne in napete prilike tišče k tlom narodov družabni in kulturni napredek. Javnost si želi in išče izhoda. Pozdravlja vsakogar, ki jej kaže pot do tega izhoda. Zato je kongres našel tako glase in simpatičen odmev v narodu. Veliko število zborovalcev, politikov in drugih intelektualcev, bodisi da so pripadniki obstoječih strank, bodisi da stoje izven njih, ne daje dvomiti o resnosti započete akcije.

Že danes čutimo nje posledice. Hrvatski blok se vidno maje, solidarnost Radičevcev je zrahljana, v Beogradu je kriza. Reakcionarci vseh političnih barv so na delu, da bi jim zdrave misli zagrebške resolucije ne motile političnega koncepta, da bi ostalo vse pri starem, oni v svojih gorkih blazinah, narod pa v svoji mizeriji.

Valovi, ki jih je povzročil zagrebški kongres, so dosegli tudi belo Ljubljano. Občinske volitve se vrše v njegovem znamenju. Politične skupine, ki so si osvojile njegove ideje, nastopajo volivno borbo kot »Jugoslovenska zajednica« na temelju zagrebške resolucije. Iz manifestov, ki so ga izdale, veje svež duh pomlajenosti in napredka, kakor da smo se rešili moreče nas hipnoze. Bilo nam je kakor po soparnem dnevu težkega zraka, ki ga osveži blagodejna rosa izpod neba. Vrgli smo raz sé spono, ki so dušile vse javno življenje. Nove smernice naše notranje politike so na vidiku, nove grupacije krog teh smernic z nalogo, da odstranijo okorenlost in konservativnost od sedaj veljavnih naziranj, ki so očitno in v praksi pokazala svojo nezadržnost in s tem svojo pogrešnost.

Zategadelj se nam vidi potrebnost, da si bližje ogledamo osnovne misli zagrebške resolucije. Kongres je pred vsem ugotovil današnje razmere v državi, potem pa ob premišljeni pripravi izdelal nekšen delovni program za bližnjo bodočnost. Ta program je logični zaključek premišljevanja, kaj nam je nujnejše storiti, da povrnemo miru narodu in boljši red državi. Ako sroznavam vzroke vsem ne-

prilikam in nezadovoljstvu, sem tudi že na potu spoznanja, kako jih odstraniti. Eno kakor drugo je rešil kongres. Z obžudovanja vrednim pogumom je položil prst na zevajoče rane, a še z večjim pogumom razdril vero v neke dogme, ki so nam bile sugerirane, ki pa so se izkazale za nepremostljive zapreke napredku našega državnega ustroja.

Da ne bo dvomov ne na levo, ne na desno in da odbije v naprej poizkus očitanja kake nelojalne podmene, si postavlja program na čelo: *nerazdeljeno državno edinstvo*. Ta osnovna politična misel bodi jasno izražena v naziranjih naše države samem. Naša kraljevina naj se nazivlje z enim imenom: *jugoslovenskim*. Ono izključuje vsako plemensko supremacijo. Nasprotno, prav s tem se hoče udariti enakopravnost vseh treh plemen našega naroda. (Slovenski bi rekli: treh narodov našega jugoslovenskega plemena.) V zgodovini posvečena narodna imena teh narodov Srbov, Hrvatov in Slovencev nam ostanejo. S spoštovanjem teh imen in vseh drugih svetinj naroda ne preteklosti se prebudi in razvije v stoletja razdvojenem narodu zavest državnega edinstva in nacionalne solidarnosti, ki nas stopnjuje in naravnim razvojem dovede do popolnega nacionalnega in kulturnega zlitja. Zato pravi resolucija: *nerazdeljeno državno edinstvo daje narodno bodočnost i Srbom i Hrvatov i Slovencev*.

Moč in obstanek naše skupne države leži v narodni slogi in v zadovoljstvu vseh delov našega naroda. V njih medsebojnem sporazumu bo imela naša država vedno svojo najčistejšo zaslanbo. Zato je delati na sporazumu med Hrvati in Srbi, odstraniti medsebojno nezupanje in — ako se jih nobliže ne gleda in v primeri z veličino svrhe — malenkostne vzroke temu nezupanju. Kajor se morajo na eni strani vsi iskreni patrioti složno strniti v obrambo države proti vsakemu pokretu, ki nenosredno ali posredno ogroža državno edinstvo; prav tako morajo ostati proti vsakemu kvarjenju narodne slege, ki se ž njim slabi ono edinstvo. Zato moramo biti proti vsakomur, ki počne sporazuma med Hrvati in

Srbi, sporazuma na temelju bratske enakosti in svobode.

Eden glavnih vzrokov, da je prišlo do nesporazuma in da se ta nesporazum vzdržuje, je dosedanja slaba državna administracija z njenim prenapetim centralizmom. Našo upravo so oblekli v prisilni jopič. Nedostato število sposobnega uradništva, ki niti ni moglo, niti znalo iz centrale ravnati našim provincam, je empirično dokazalo nevezdržnost centralističnega sistema. S tem je bila kompromitirana centralistična misel, ki sama na sebi gotovo ni slaba. A zgodilo se je na žalost še več, ogrožena je postala misel edinstvenosti sama. Za kaj ljudje so pričeli istovetiti centralizem z militarizmom. Iz tega bodisi zavestno, bodisi podzavestno napačnega mišljenja so nastali avtonomisti in separatisti, blokaši tu, blokaši tam, in govorilo ter pisalo se je o republiki in o amputaciji. Prepričani smo, da bi vsega tega ne bilo, gotovo pa ne v tej izmeri, ako bi bili upravo od vsega početka postavili na zdravo podlagu. Namesto tega so jo še poslabšali s partizanstvom, z mnogimi slučaji korupcije in samovolje. Ni so bili vedno najboljši in najpoboljši ljudje, ki jih je strankarsko pripadništvo posajalo na topla mesta; ne glede na to, da je ta na-

čin zasedanja javnih mest silno drag.

Centralisti sami so že prišli do prepričanja, da taka uprava ne samo nikamor ne vede, ampak da postaja opasna eksistenci države. Da bi potolažili javno mnenje, so mu vrgli cukrček z besedo »administrativna dekoncentracija«. Kaj so hoteli s tem, so nam ostali dolžni povedati, še manj, da bi bili kaj storili v tem pogledu.

Centralne organe je absolutno razbremeniti poslov, ki tičejo specialne interese poedinih mest in pokrajin. Zahtevamo čim najširšo samoupravo, tako da ona v resnici omogoči narodovo sodelovanje pri onih poslih. S tem bi bila vršitev teh poslov narodu bližja in pristopnejša, na drugi strani pa bi se osrednje oblasti mogle povsem posvetiti večjim vprašanjem splošnega državnega interesa. Za ustvaritev take samouprave pa je neobhodno potrebna nova razdelba zemlje na oblasti, večje in sposobnejše za življenje, sestavljene po narodovih potrebah in v skladu z narodovo voljo. V interesu države bi bilo, da se v tem vprašanju ustreže željam velikega dela našega naroda, kolikor le dopušča interes državne celote. To velja v enaki meri za Hrvatsko kakor za — Slovenijo.

Borba za Carigrad.

Po grmenju topov in tresketanju strelskih pušk na evropsko-azijski meji je nastopilo zatišje, čigar težko atmosfero čutijo danes vse zapadnoevropske države, a tudi sovjetska Rusija je postala pod pritiskom te atmosfere živahna. Turčija stoji na prvi postaji težke poti k restavraciji otomanske imperije, počiva in zbira nove moči za nadaljnjo pot. Muslimanski narodi so uprli na njo oči in z napetostjo pričakujejo drugo dejanje turške epopeje. Zdi se, da Kemal ni samo izurjen strateg, marveč tudi izvrsten diplomat. Načrt, ki ga je imel pred očmi, ko je začel ofenzivo proti Grčiji, je s svojo preciznostjo presenetil vso evropsko diplomacijo. Dokler je bila ofenzivna Turčija onstran Marmorskega morja, je bil Carigrad za muslimanske narode mrtvo mesto, o katerem se lahko sanjali kot mi o kralju Matiažu, ki spi pod Gorjanci.

Starodavni Bizanc, ustanovljen leta 658. pred Kristom v trikotniku med Zlatim Rogom, Bosporom in Marmarskim morjem, ki je padel pod Mohamedom II. leta 1452. po štiridesetdnevem krvavem obleganju v osmanske roke, ta »belažena vrata« muslimanskih narodov, so bila skozi stoletja simbol Islama in njegove moči. Versaillska pogodba je izrgala iz rok Turčije to, kar ji je priporil Mohamed II. s potoki krvi. Ta izguba je globoko zadela verski fanatizem in nacionalni čut muslimanskih narodov, skrita jeza in sovraštvo napram onim državam, ki so povzročile to izgubo je tlelo v duši vsega muslimanstva, dokler ni vstal mož, ki je danes posebejno stremeljenje Turčije utrditi znova polumeseč na Sveti Sofiji v polnem njegovem sijaju. S premirjem v Mudaniji je končano prvo dejanje turške restavracije v Evropi, mednarodna

orientalska konferenca, ki ni več za gorami, bo začetek njenega drugega dejanja. Končni cilj Turčije je Carigrad, to je jasno danes vsakomur. Ker pa ima ta nekdanja turška prestolnica tako ponesrečeno ali posrečeno — kakor pač hočemo — geografično lego, je vprašanje Carigrada nerazdružno zvezano z vprašanjem morskih ožin. Nad tem vprašanjem si je belila evropska diplomacija od nekdanj glave, bel si jih danes in menda si jih bo belila še nadalje. Brez Carigrada ni Dardanel in Indije, ni Egipta, ni Afrike itd. To je začaran krog, v katerem je plesal Gladston z Beaconsfieldom, plesala sta pred kratkim Polinecaré in Lloyd George, ki se mu je zavrte lo od tega plesa v glavi, pa menda bo izgubil v tem krogu še marsikateri diplomat tla pod seboj.

Če presojamo to pereče vprašanje s stališča današnje politične situacije v Evropi, vidimo, da vodijo v Carigrad in Dardanele tri glavna pota in več stranskih, ki pa so preslabo markirane in ne pridejo pri objektivnem presojanju toliko v poštev. Prva pot je ona, po kateri je stopal Lloyd George, ki je trdil, da morajo biti Dardanele prav taka morska cesta kot vsaka druga ožina, odprta vsem državam in vsem ladjam v obeh smereh. Tej svoji, na prvi pogled objektivni trditvi, je navrgel angleški diplomat še subjektivno klavzulo, da je nedopustljiva obnova situacije 1914. l. t. j. da Turčija zopet zapre Dardanele kot v vojnem času, kar je povzročilo odpad Rusije in katastrofo Romunije. Ta klavzula je menda kriva, da je Lloyd George demisijsiral in nastopil volilno turnejo. Po drugi poti stopa sovjetska Rusija in pod njenim okriljem še nekatere druge države, ki zahtevajo popolno svobodo vožnje skozi Dardanele v vojnem in mirnem času za trgovske ladje in popolno prepoved prehoda skozi ožino v vojnem in mirnem času za bojne ladje. V mednarodnih interesih naj bi se črnomoške države zavezale za stanovitno dobo n. pr. 10 let, da ne bodo gradile nobenih bojnih ladij. Na tretjo pot je krenila Turčija. Angorska narodna skupščina je pripravljena priznati svobodo Dardanel, vendar pa s tem pogojem, da si Turčija pridrži pravico zapreti ožino, če to zahteva varnost Carigrada.

Prof. Ernest Denis:

Balkanska vojna.

Dualistični upravi je pretila resna nevarnost. Kanceler Berchthold in grof Stefan Tisza, predsednik ogrske zbornice, ki je bil glavni vodja avstro-ogrške politike, sta mislila, da bi bilo mogoče obnoviti državo, ki je že razpadla, s kakim izpadom. Ako bi bila Srbija napadena brez povoda, bi se vznemirila Italija in Rusija bi bila opravičena, da bi takoj posegla vmes; dvignili pa bi se gotovo tudi drugi balkanski Slovani in morebiti celo Romunija. Najboljše se je torej zdelo, pripraviti Srbijo do kakega napada, ki bi dal povod za razne kombinacije. Avstrijski oficirji so presojali srbsko milico z običajno strogostjo vojakov iz poklica in so premalo upoštevali sistematično in vstrajno delo, ki so ga izvršili kralji Peter in srbski generali. Bili so prepričani, da bodo Turki z lahkoto zmagali Srbe. S tem bi bila dana ugodna prilika, da bi Avstrija morala hiteti na pomoč kristjanom in bi pri tem zasedla Belgrad in Macedonijo. Ko se bodo vsedli v dolino Morave in Vardarja, bodo že našli izgovor, da bodo tam ostali.

Dne 20. aprila 1912 je grof Berchthold pred delegacijami razlagal svoje načrte in razlagal, da bo vodil tudi nadalje politiko grofa Aehrenthala: vztra-

jal je na tem, da mora biti tesna zveza med Avstrijo in Nemčijo, in vsak je vedel, kako sodijo Nemci o Jugoslovenih. Sl. prirodoslovec E. Haackel je na kongresu v Jeni na naravnih premočih nemškega naroda utemeljeval pravico Nemcev, da zavzamejo Balkan. Melo Azijo, Perzijo in Mezopotamijo in izločijo od tam slabe in brezplodne narode, ki so tam vladali doslej. Te besede so bile sprejete z velikim odobravanjem. Prof. Wirth je priporočal Madžarom, naj zatirajo bosanske kmete in jih tako prisili, da se bodo izselili: »podpirati napredek teh kmetov bi pomenilo množiti silo srbskega naroda, kar bi bil samomor Nemcev...«

Zdi se, da je padla končna odločitev ob obisku Viléma II. na Dunaju (23. marca.) Da bi bilo vse in za vse slučaje pripravljeno, je avst. ministrstvo z veliko naglico gradilo dreadnaughte, da bi se jih ustrašila Italija, če bi pokazala kake hudobne namene, in vojni minister gen. Auffenberg je zahteval od delegacij zelo obsežne vojne kredite: »Ne smemo pozabiti na položaj, ki ga zavzemamo v srednji Evropi. Moramo preurediti vso svojo vojaško sestavo« (dec. 1911.) — Isto je zopet zahteval meseca julija l. 1912. Meseca septembra se je sešel na Dunaju v vsem veličastnem sijaju euharistični kongres in je razvel navdušenje klerikalne stranke,

ki je bila v Avstriji zelo močna. Stari cesar je bil vsled visokih let lahko dostopen prigovarjanju svoje okolice: v starosti je njegova verska gorečnost vzrasla ni se pa izglasila: zato je čutil nekakšno otroško radost pri misli, da bo dokončal svojo vladno s proslavo katoliške križarske vojne proti razkolnikom.

Bolgarski minister Stojan Danev je pisal v »Zeitung«, da je bil zadnji kamen Balkanski zvezi položen na Dunaju koncem maja 1912. Ferdinand, ki je bil s Srbijo (19. marca) in z Grčijo (29. maha) sklenil precej nejasno pogodbo, je prihitel na Dunaj, da bi Franc Jožef vse to potrdil (2. junija.) Ko je dobil potrdilo, je podpisal končne septembrske dogovore. Ako bi še kaj dvomili o vzrokih, ki so vodili grofa Berchtholda, da je podpiral bolgarskega carja, bi se o tem mogli prepričati iz tega, da je takoj od začetka vojne ošabno odklonil predlog Francije: Francija je namreč predlagala, naj velesile ponudijo svoje posredovanje in naj se zavežejo, da ne bodo zahtevale nobenih krajevnih pridobitev. Avstrija je ta predlog odločno in skoraj drzno odklonila. Bilo bi res škoda truda za pripravo take umetnih kombinacij, če bi si vezala roke s slavnostno obljubo, da se jih ne bo poslužila.

Težak je bil položaj Milovanoviča in Pašića, ki je po njegovi smrti prevzel predsedništvo v ministrstvu (l.

julija.) Poznala sta avstrijske načrte in račune in nista se mogla povsem zanesti na zvestobo Bolgarije: Romunija je čakala. Srbija se je spuščala v boj z mlado svojo armado, katere sila še ni bila preizkušena, proti sovražniku, katerega vojaške lastnosti so imele svojo upravičeno slavo in je bil vzgojen po nezmotljivih metodah lokavih nemških inštruktorjev. Varovati se je morala tudi Albancev, ki so pretili od strani in iz ozadja. Rešiti jo je mogla le sijajna zmaga. In to je iztrgala iz rok sreče in celo bolj odločno nego se je sama nadejala: junaštvo njenih vojakov je raztrgalo umetno spleteno intrigo dunajske diplomacije.

Gotovo je, da so olajšale to zmago tudi slabosti in napake Turkov. Muslimani so vedno zelo nezaupni napram kristjanom, tudi če jim izroče v roke svojo usodo. Nemškimi oficirjem, ki jih je poklical Abdul Hamid v Carigrad, so se delale vedne zapreke, in njihovo delavnost je ovrnil deloma sultan s svojim nezaupanjem, deloma ministri s svojimi malomarnostjo. Reforme, ki so se z velikim bobnom razglašale, a malo izvrševale, so odpravile stare šege in so zmešale vojake, ne da bi v njih utrđile lastnosti evropskih armad. Državlanski prepirl, ki so se jih udeleževali častniki, so uničili disciplino in odpravili iz armade najboljše življe, ki so se posvetili

deloma političnemu življenju, deloma pa so bili odstranjeni z intrigami vlade. Ki so jo vodili pristaši Abdul Hamida in izraziti revolucionarji: Vsled albanških ekspedicij in tripolitanske vojne so bili polki decimirani in orožarne izpraznjene. S tem, da so bili tudi kristjani sprejeti v armado, je bila uničena rasna enotnost in je padla tudi splošna sposobnost. Ker je cela stoletja slonela obrambne države samo na muslimanih, je počasi pohajala sila plemena, ki se je v tej dolgi in težki službi pokvaril in je oslabil vsled bolezni. Tako je bila porta presenečena o krizi svoje reorganizacije, predno so bile njene priprave gotove, in njeno mobilizacijo je ovrnilo grško ladjevje, ki se mu turška pomorska sila ni upala odrekati gospodstva na morju.

Zasluga srbskih ministrov je, da so poznali vzroke turške oslabelosti in so izrabili ugoden trenutek. Slava naroda je v tem, da je dal na razpolago svoje sile — da je bila razbita in uničena turška armada, ki je vkljub vsem nedostatom imela v sebi nevarne napadalne sile. In to je bil prvi čudež.

Zakon o naborih, ki je bil v skupščini sprejet leta 1901., je določal vojnopolno dolžnost od 21. do 46. leta: dve leti stalne službe in devet let v rezervi. Vojaki so prehajali v drugi poziv (6 let) in potem v tretjega (8 let). Moški od

vem mestu), da sta vzbudila zaupanje v svojih častnikih in v svojem moštvu, da sta s svojimi duševnimi in нравnimi lastnostmi ustvarila okoli sebe enotnost naroda in mu omogočila, da je razvil svoje najboljše sile. »Nič ni krasnejše vojniki, pravi Bossuet, nego soglasje med vodstvom in sodelovanjem cele države«. To sodelovanje cele države, to enodušno voljo posamnikov, ki se izgubljajo v neukrotljivi odločnosti domage, to združenje vseh src, ki so en sam vzklík domovine, smo videli pri nas v Franciji v avgustu l. 1914 in smo se prepričali o nepremagljivi moči, ki je bila enaka ogromni premoči sovražnih priprav. Tako velika je bila srbska narodna sila v letih 1912 — 1914. Velikost tega naroda je v tem, da vsak prebivalec tudi ljubi svoje domovino, je pilsala nemška usmiljenka iz Beograda. (dne 26. nov. 1912.) Da se je mobilizacija tako hitro izvršila, da armada brez pritožb in godrnjanja vrši najtežje dneve ne pohode po nerodnih cestah, po preplavljenih nižinah in skalinah, ki so se prej zdele nedostopne, ako ranjenci prerašajo svoje trpljenje z udanostjo in potrpljenjem, ki vzbuja pri tujih zdravniških vzklíke občudovanja, je vzrok vsemu temu v tem, da vsi od najnižjega vojaka do najvišjega poveljnika vedo, zakaj se bojujejo. (D dalje prihi)

tovarne v Kragujevcu. Dalje je bila na predlog finančnega ministrstva dovoljena subvencija za zagrebški zbor 200.000 dinarjev in 250.000 dinarjev za sokolski zlet v Ljubljani.

Pravni vestnik.

DOLUS IN CULPA V NAČRTU KAZENSKEGA ZAKONIKA.

V razpravni dvorani deželnega sodišča 79 je bila v soboto 21. t. m. ob pol 17. S. m. diskuzija o načrtu kazenskega zakonika za kraljevino SHS. Z ozirom na aktualnost izenačenja kaz. zakonika in ker ima društvo »Pravnik« podati izvedeniško mnenje, je pričela diskuzija o načrtu. Načelnika namestnik dvor. svetnik dr. Božidar Bežek je otvoril diskuzijo, naglašujoč nje pomen za izmenjavo misli ter se končno v toplih besedah spominjal smrti predsednika višjega deželnega sodišča Ivana Kavčnika, ki si je pridobil neveljavih zaslug za slovensko pravno literaturo. Dr. R. Krivic je uvedel diskuzijo o načrtu kazenskega zakonika s predavanjem: »Dolus in culpa v načrtu kazenskega zakonika«.

Predavatelj je v jedrnatih, strokovno zanimivih izjavah o temeljih zakonika omenjal:

Kazenski zakonik je presojaati predvsem z vidika, kakšno stališče zavzame napram kardinalni zahtevi moderne dobe, zahtevi, ki se glasi:

»Brez krivde ni kazni!«

Preden se radi kazenskega dejanja izreče kazni, se ima premotriti subjektivna zveza med storilcem in njegovim dejanjem.

Ta zveza pa ni vedno enaka, temveč kaže najrazličnejše oblike. Načrt subsumira oblike krivde pod dva tipa pod **dolus** in **culpa**. Tozadevni pasus načrta se glasi: »Kazensko dejanje je storjeno s hudobnim naklepom (umišljajem) tako tedaj, če je storilec njegovo izvršenje hotel, kakor tudi če je predvideval, da bo posledica, ki jo je predvideval, posledica njegovega dejanja nastati, priznal njen nastop za svoj («usvoji»), brez oziroma na to, če je to želel ali ne. Kazensko dejanje je storjeno iz malomarnosti tako tedaj, če je storilec predvideval nastopivše posledice, toda je lahkomišelnost smatral, da jo bo lahko odklonil, kakor tudi tedaj, če nastopivše posledice ni predvideval, pa jo je po okolnostih in po svojih osebnih lastnostih mogel ali bil dolžan predvidevati«.

Storilec torej, ki je imel predstavo posledice svojega dejanja in je za njo težil, je delal v hudobnem naklepu, brez oziroma na to, če si je predstavljal posledico kot nujno ali samo kot možno. Ne prihaja v poštev, če je bila posledica njegov cilj, ali če je bil cilj in njegov namen onstran posledice. To je takozvani **dolus directus**, ki ga pozna tudi sedaj veljavno staroavstr. pravo. V teoriji in v praksi se je glede dotedanjega prava pripoznaval tudi **dolus eventualis**, ki je podan takrat, če si je storilec posledico svojega dejanja kot možno predstavljal in bil v konkretnem slučaju prepričan, da je ne more preprečiti pa se je kljub temu odločil za dejanje. V tem slučaju se mora reči, da je bila v njegovi volji obsežna tudi ta posledica, da je torej ravnal v hudobnem namenu. Toda dočim je bilo priznavanje doli eventualis v praksi dotedaj le akt samovoljnosti, je načrt dolus eventualis izrecno priznal. Nastane vprašanje, če je dolus eventualis navzdol tako omejen, da je preprečena nevarnost pretiravanja in subsumiranja dejanj pod dolus eventualis, ki so v resnici samo iz malomarnosti izvršena. Treba je čim določneje omejiti razsežnost dolus eventualis, kar je mogoče storiti s tem, da se omeji razsežnost z negativne strani, z uvedbo pojma zavestne malomarnosti. Ta pojem uvaža načrt, po katerem storilec, ki predvideva posledice, toda izvrši dejanje le, ker lahkomišljeno upa, da ne pride do posledice, stori dejanje iz malomarnosti. Če pa storilec posledice niti predvideval ni, pa jih je po okolnostih predvidevali mogel in jih bil predvidevati dolžan, se mu dejanje tudi prišteje v malomarnost; njegova malomarnost pa je takozvana nezavestna malomarnost. Glede kazni razločevanje malomarnosti v zavestno in nezavestno, nima pomena. Pomen ima samo za določevanje razsežnosti pojma doli eventualis. Z uvedbo teh dveh vrst krivd v navedeni razsežnosti je odpravljeno takozvani dolus indirectus do sedaj veljavne prava. Z uvedbo pojma zavestne malomarnosti je kolikor toliko natančno določena razsežnost doli eventualis in s tem preprečena nevarnost, da bi se dejanja, ki so stvorena iz malomarnosti, prištevala kot storjena iz hudobnega naklepa. Po tej strani je po načrtu dokaj dosledno izveden princip, da brez krivde ni kazni. Preostala vprašanja, kaj je s takozvanimi delikti, ki so kvalificirani s posledico, ki jih pozna veljavno staro avstrijsko pravo, po katerem jamči storilec tudi za posledico svojega dejanja, če je težja kakor je bila nameravana, to se pravi, storilec

jamči celo za slučaj. Tudi v tem oziru je načrt napravil jasnost in princip, da brez krivde ni kazni, dosledno izpeljal, določujoč, da jamči storilec za težjo posledico le tedaj, če se mu more prišteti v malomarnost. To določuje načrt v splošnem delu. V posebnem delu pa ta princip tehnično ni dovolj popolno izpeljan.

Zalibog je pa ostala v načrtu določba, da neznanje ali nepravilno razumevanje kazenskega zakona nikogar ne opravičuje. Ta določba ni drugače kot ostanek naziranja, da je kazni plačilo za dejanje, katero nazirajo na niz kakor ni v skladu s principom, da brez krivde ni kazni. Čisto gotovo je nepravilno in nasprotuje tudi pametni kriminalni politiki, dati v ječo človeka, ki

je ravnal v najboljši veri, da je njegovo dejanje zakonito, pa je do te vere prišel le vsled nepravilne razlage kaz. zakona, v katerega v velikih slučajih niti v obe sodni inštanči ne prineseta jasnosti. V tem oziru bi bilo potreba bistvene poprave.

Po končanem predavanju je sledila kratka diskuzija, v katero sta posegla vseučiliški prof. dr. H. Dolenc in dvor. svet. dr. Škrli, naglašujoč gotovo finese k temu poglavju. Splošno je bila izražena želja, da bi se diskuzija o tej temi nadaljevala prihodnji teden. Diskuzija se nadaljuje v soboto, dne 28. t. m. ob pol 17. v isti dvorani. Zadržne diskusije se je udeležilo mnogo sodnikov, odvetnikov - kriminalistov in v velikem številu pravniški naraščaj.

Svečana proslava bitke pri Kumanovem.

SPOMIN PADLIM JUNAKOM.

— Beograd, 24. oktobra. (Izv.) Z današnjim dnem prično za več dni določene velike narodne in državne svečanosti v proslavo desetletnice osvoboditve bitke pri Kumanovu. Danes na ta dan pred desetimi leti jutraj je počila prva puška na kumanovskih brdih. Zeki paša je sprva javil turškemu generalštabu in od tam celemu svetu, da je srbska armada potolčena, da beži v neredu in da je turška zmagala pri Kumanovem popolna. Bitka je trajala dva dni. Srbski junaki so z največjimi napori in s pravim heroizmom odbijali turške napade in drugi dan je bila bitka odločena. Kosovo je bilo maščevano.

Iz Beograda je ob 6.30 snoči odpotovala vlada k proslavi bitke. Odpotovali so ministrski predsednik Pašić ter ministri Vukičević, dr. Marković, Svetozar Pribičević, Rafailović, Miletič in Miladinović. Ostali ministri potujejo te dni v Prago k češkoslovaškim narodnim svečanostim. Snoči z istim vlakom je odpotovalo tudi 40 narodnih poslancev s predsednikom skupščine dr. Lukiničem na čelu.

Na Kumanovo je odpotovala tudi posebna deputacija naše bratske češkoslovaške vojske. Deputacija obstoji iz generala Šebeka in generalštabnega kapitana Vanička. Deputacija bo danes položila na grob padlim junakom krasen lavorjev venec.

Češkoslovaški minister narodne brambre Udržal je poslal našemu vojnemu ministru iskreno pisano pismo, v katerem pošilja v imenu češkoslovaške vojske tople in bratske pozdrave naši armadi. Proslavlja veliki osvobodilni dan bitke pri Kumanoveem.

Tekom današnjih slavnosti bo več govorov. Govoriti namerava tudi ministrski predsednik Nikola Pašić. Glavni govor pa ima general Vašić, ki bo v lepih in vznešenih besedah opisal zgodovinski dan bitke pri Kumanovem in nje posledice za naše narodno osvobodjenje in ujedinjenje. Govori tudi predsednik narodne skupščine dr. Lukinič.

Danes ob 11. dopoldne je v kumanovski cerkvi svečan parastos v spomin padlim junakom. Po vsej državi, v vseh važnih mestih se danes spominjajo padlim junakom in bitke na Kumanovem.

TRUMBIČ SE UDELEŽI KUMANOVSKIH SVEČANOSTI.

— Beograd, 24. okt. (Izv.) S snočnim vlakom, s katerim so se odpeljali narodni poslanci k proslavi v Kumanovo, je tudi odpotoval na te svečanosti neodvisni posl. in bivši zunanji minister dr. Ante Trumbić. Kumanovske proslave pa se udeleži dalje tudi pokrajinski namestnik za Hrvatsko Juraj Demetrovič, dalje poslanca dr. Smoljaka in dr. Cingrija.

PROSLAVA KUMANOVSKÉ BITKE V LJUBLJANI.

Danes tudi Slovenija iskreno praznuje desetletnico bitke pri Kumanovu. Ob 9. dopoldne je bil v pravoslavni kapeli vojašnice vojvode Mišića slovesen parastos v spomin padlim bojevnikom za svobodo. Parastos je opravil prota Dimitrije Janković. Navzoči so bili general Dokič, podnamestnik dr. Vilko Baltič, generalni konzul Čehoslovaške dr. Otokar Beneš ter številni zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Vsi imenovani so se nato odpeljali v stolnico, kjer je stolni prošt Andrej Kalan ob številni asistenci duhovščine daroval slovesni spominski zahvalni »Te Deum« padlim bojevnikom za svobodo in ujedinjenje. Navzoč je bil tudi pokrajinski namestnik Ivan Hribar. Dalje zastopniki vlade, sodišča, univerze, finance, policije in drugih oblasti. Na koru je sviral oddelek dravske divizije. Tudi v protestantovski cerkvi se je darovala slovesna služba božja.

Akadska omladina in ljubljanska univerza sta tudi dostojno in manifestativno proslavili veliki zgodovinski pomen kumanovske bitke za jugoslovensko osvobodjenje.

V dvorani univerze je bilo danes ob 11. dopoldne zanimivo predavanje zgodovinarja univ. prof. dr. Nikole Radolčića o pomenu kumanovske bitke. Dvorana je bila nabito polna. Vsa akademska društva, tako »Triglav« in »Jadrana« so se udeležila predavanja družtenimi oznaki in oficijelno. Pri predavanju so bili nadalje navzoči: pokr. namestnik Ivan Hribar, general Dokič s številnimi oficirji, generalni konzul dr. Otokar Beneš, dr. Karel Triller kot predsednik Češkoslovaško - jugoslovenske lige in profesorski zbor univerze. V prav izbranih in utemeljenih besedah je predavatelj omenjal vse momente, ki so povzročili naše ujedinjenje oziroma razpad turškega imperija.

Predavanje je bilo zasnovano na strogo zgodovinskih podatkih. Po kratkih, stvarnih izjavah razvoja srbskega nacionalnega osvobodjenja je predavatelj pristopil k opisovanju težke dobe na poti Srbije od poraza na Kosovem polju do zmagosodne bitke pri Kumanovem. Naravno težišče male srbske države je bila Moravsko - Vardarska dolina. Stremljenje priboriti si pot do gospodarskega razvoja in želja osvete za Kosovo polje, je spremljala srbski narod, ko se je pripravil poravnati s svojim verskim in nacionalnim neprijateljem stare račune. Bitka pri Kumanovu in popolni poraz turške armade je ustvarila to stremljenje, srbski narod je z železno voljo in neizmernim junáštvom uresničil svoje nacionalne ideale in položil temelj osvobodjenja bratskih balkanskih narodov. Zmaga pri Kumanove mje odprla Srbiji pot k morju, njeno vitalno vprašanje je bilo rešeno, toda pot tja, kjer nam je naše morje najbolj milo, je še vedno zaprta. S temi besedami je g. predavatelj dr. Radolčić zaključil svoje zgodovinsko predavanje. Burno ploskanje navzočih je bilo dokaz, da so bile zaključne besede izraz misli celokupnega našega naroda.

NARODNE SVEČANOSTI V PRAGI.

— Beograd, 23. oktobra. (Izv.) Vlada je predsedstvo narodne skupščine predložilo seznam poslancev, ki se nameravajo udeležiti velikih narodnih svečanosti v Pragi povodom obnolitve osvobodjenja. Število udeležnikov znaša 85. Predsednik vlade je k temu seznamu pripomnil, da je to število preveliko in da naj znaša samo 40 poslancev. Tekom današnjega dneva se izvrši redukcija poslancev.

Zapuščinska razprava po Karlu Habsburškem.

— Dunaj, 24. okt. (Izv.) Pred okrajnim sodiščem v notranjem mestu se prične te dni zapuščinska razprava po bivšem cesarju Karlu Habsburškem. — Sodnijski akt govori o »weiland Seiner Majestät dem Exkaiser Karel von Habsburg«. Karel je bil napravil svojo oporoko v juniju 1917, ko je še užival polne pravice kot cesar in vrhovni poveljnik. Njegovo privatno premoženje je znašalo takrat 11 milijonov kron, depoziranih kot zavarovalne svote za otroke na police »Feniksa« in »Dunajske zavarovalne družbe«. Za varuha otrok se postavlja bivša cesarica Zita, za izvrševalca oporoke pa nadvojvoda Maks. Karel pa je na Madeiri sestavil novo oporoko, v kateri med drugim nalaga svojemu sinu Otonu dolžnost, da mora, kadar doraste, zasledovati nadalje habsburške načrte in naloga njegovega življenja mora biti ta, da obnovi gospodstvo Habsburžanov kot »katoliško velenje« ob Donavi. Iz političnih vzrokov pa sodišče druge oporoke ni priznalo in tako bo pri razpravi govora samo o poslednji volji Karla, kakor jo je izrekel 1917 v Badnu.

Kopirne stroje
Alexa
The Rex No. Ljubljana.

POLITIČNE VESTI.

— Dr. Kukovec in občinske volitve v Ljubljani. Osebnost glasilo dr. Vekoslava Kukovca, ki je še sedaj vrhovni načelnik slovenske demokratske stranke, »Tabor«, priobčuje to-le notico: »V znamenju avtonomistične Slovenije in v znamenju boja proti ustanovitvi mariborske oblasti gredo v Ljubljani v občinske volitve demokrati uskok dr. Ravnihar in dr. Triller v zvezi z narodnimi socijalci Deržičem in drugimi. Kaj ima nedeljena Slovenija opraviti z ljubljansko komunalno politiko, je seveda uganka, ki jo bomo skušali te dni razrešiti.« — K tej notici pripominjamo: Za ljubljanske volitve ni nobena uganka, kaj ima opraviti ljubljanska občinska politika z nerazdeljeno Slovenijo, uganka pa jim je, kako se je svoječasno moglo načelstvo demokratične stranke pokoriti dr. Kukovčevi zahtevi po razdelitvi Slovenije v dve oblasti zgolj zato, ker je le-ta po lastnem priznanju brez vodnosti načelstva ljubljana ob volitvah v konstituantno svojim volilcem posebno mariborsko oblast za slučaj, ako bo izvoljen. Ali bi ne kazalo, da bi »Tabor« pojasnil zagonetko, da se je vodstvo demokratične stranke uklonilo želji ene edine osebe v nasprotju z vso napredno javnostjo?

— Izpremembe v diplomatični službi. Po poročilu beogradskih »Novosti« so izvršene znatne izpremembe v naši diplomatični in konzularni službi. Sedanj minister dvora Dragomir Janković je imenovan za poslanika v Madridu. Za ministra dvora je imenovan dosedanj poslanik v Bukarešti Čolak-Antić, katerega je romunski kralj povodom kronanja odlikoval z velikim križem Romunske zvezde. — Za poslanika v Bukarešti je imenovan dosedanj generalni konzul v Berlinu Raiko Vistrovič. Generalni konzul Kostić je imenovan za Kairo, sekretar Šumenković je imenovan za konzula v Zadru. Konzul Pečar v Marseillu je rešen svoje službe disciplinarnim potom, ker je bil v zvezi z avstrijskim poslaništvom. Za ravnatelja pol. oddelka v zunanem ministrstvu je imenovan Branko Lazarevič. Ravnatelj Miroslav Janković je imenovan za poslovnega odpravnika v Bruslju.

— Niti nasvetuje Italiji, da naj ima svojo vojsko pripravljeno. Bivši italijanski ministrski predsednik Nitti mnogo piše po raznih svetovnih listih in rad govori na shodi. Te dni je imel v Potenzi jako dobro obiskani shod, na katerem je govoril o različnih potrebah, ki jih nalaga Italiji sedanjost. Med drugim je izjavil, da Italija konsumira mnogo več nego producira in da se v Italiji dandanašnji mnogo manj dela nego pred vojno. Razmere niso urejene na nobenem polju. Italija nujno potrebuje predvsem, da se obnovi gospodarska enota Evrope, kajti brez vzpostavitve gospodarskih odnosov med zmagovalci in premaganci si Italija ne bo opomogla. Italija potrebuje poštene in resne zunanje politike, brez avantur, posvečene konsolidaciji vsega tega, kar si je Italija pridobila s svojo vojaško silo. Ker je položaj Evrope negotov, mora imeti Italija svojo vojsko pripravljeno; razviti se morajo in pomnožiti častniški oddelki in obnoviti se mora avijatika. Da dobi Italija sredstva za obrambo, ji je potreben kredit. Nasvetuje pomoč industriji in išče ravnotežja za državni proračun. Stediti treba v upravi, pri železnica, pri poštah, brzojavah in tudi osebnemu delu se ne more obdržati tako kakor je sedaj. Delavski razredi naj se tudi prepričajo o tem, da so potrebne velike žrtve. Obraba se do vseh in želi nekako skupno nastopanje, da se reši Italija. Končno je naglašal potrebo močne vlade, ki naj zbere okoli sebe vse sile, ki hočejo delovati v prid dežele in tako naj se tudi izkoristi idealni del fašizma, ki je bil temelj njegovega razvoja. Iz Nittijevega govora je razvidno, da je v Italiji vse narobe. Nitti je kazal pri tem tudi na druge dežele in naglašal, da ima Evropa sedaj več moštva pod orožjem, kakor pa pred vojno. Zato pa tako poudarja, da mora Italija posvečati svojo pozornost in svojo skrb za dobro stanje in za razvoj svoje vojske. Tako govori sedaj tisti Nitti, ki je imel doslej vedno tako polna usta miru in sprave med narodi ter se je ob vsaki priliki potegoval za splošno razoroženje. Sedaj je šel med militariste. Ali morda Balkan sili Italijo pod orožje?!

— Bele vrane. Te dni je politična oblast v Budejpešti pozvala vse politične stranke, naj skupno proslave 28. dan meseca oktobra kakor narodni praznik češkoslovaške republike. Budejpeški Nemci so hoteli pokazati, da so verni češkoslovaški državljani, pa so izjavili, da bodo skupno s Čehi oficijelno proslavili zgoraj omenjeni dan, kar je na češko javnost napravilo najboljši utis. Isto izjavo so podali tudi navzoči zastopniki komunistične stranke.

GOSPODARSTVO.

— Stanje Narodne banke kraljevine SHS dne 15. oktobra 1922. Kovinska podlaga (zlatu, srebru, inozemski kovani denar in razne valute) 421.375.147 D 54 para; posojila 1.579.937.747 D 44 para; razni prejemki od države 4 milijarde 567.358.803 D 02 para; vrednost državnih domen 2.138.377.163 D; aktivna 8.707.048.861 D; izplačano od glavnice 17.366.300 D; rezervni fond 2.199.823 D 92 para; vrednostni papirji v teku 5.153.297.290 D; razne obveze 1 milijard 324.538.657 D 84 para; terjatve države za založene domene 2.138.377.163 D; saldo raznih računov 71.269.626 D 24 para. Pasiva 8.707.048.861 D.

— Hmelj. Nürnberg, 21. okt. 1922. — Živahno nakupovanje, 3000 M višje.

— G Cene novemu vinu na Dolenjskem. V Krškem in v Metliki se je vinska letina obnesla srednje; kvaliteta pa je slabša od lanske. Cene, ki jih zahtevajo v teh dveh krajih producenti od kupcev za letošnji mošt so pa na mestu po: 22 do 25 K za liter (2200 — 2500 K hl.)

— g Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt na Dunaju emitira 1.250.000 novih delnic po nom. nK 320.— (II. emisija 1922) po ceni nK 20.000.— tel.quel za komad. Na pet starih delnic odpadeta dve novi. Subskripcija se vrši v času od 23. oktobra do vstetega 4. novembra t. l. in sicer v Ljubljani pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo v Prešernovi ulici, kateri daje ravno vse potrebne pojasnila.

— g Dobava svinjske masti. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja, da se sklenejo dne 30. oktobra t. l. ob 10. dopoldne v divizijski intendanci v Ljubljani direktne pogodbe za dobavo 10.000 kg zdrave, čiste svinjske masti. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Prodaja ladje »Kumbore«. Odeljenje za mornarico v Zemunu bo prodalo dne 30. oktobra t. l. ob 10. dopoldne na javni licitaciji v pisarni intendantskega oddelka odeljenja za mornarico v Zemunu ladjo »Kumbore«, usidrano v Tivtu (Boka Kotorska). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Oddaja pokrivanja strehe z zarezno opako. V pisarni inženjerskega oddelka Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila na dan 31. oktobra 1922. ob 9. dopoldne javna oферtalna dražba za pokrivanje strehe z zarezno opako na zidanem skladišču št. XIII. na ljubljanskem polju pri Ljubljani. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Prodaja odpadkov. Vojno-odežna radionica v Vevčah pri Ljubljani bo prodala na javni licitaciji dne 31. t. m. ob 8. dopoldne razne nove in stare odpadke od platna, sukna in pločevine. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Sestava nove uvozne carinske tarife. Ministrstvo trgovine in industrije je v sporazumu s finančnim ministrstvom sestavilo komisijo za izdelavo splošne carinske tarife, ki ima proučiti vse predloge gospodarskih krogov glede povečanja uvozne carine za posamezne uvozne predmete. Ker so se vsled valutarnih izprememb obratni položaj ter konkurenčne razmere posamešnih industrij, trgovskih strok in obrtov v zadnjem času zelo izpremenile, pozivlja trgovska zbornica v Ljubljani vse zainteresente, da ji najpozneje do 15. novembra sporočijo utemeljene tozadevne predloge, in sicer za vsako carinsko postavko posebej, da bi jih mogla predložiti pravočasno novo sestavljeni komisiji v uvaževanje. Zbornica že vnaprej opozarja, da se bodo upoštevale le one vloge, ki navajajo natančno sedanjo kalkulacijo tuzemske produkcije, ter podrobne podatke o prodajnih cenah inozemskih konkurenčnih produktov, s katerimi se da natančno utemeljiti zahteve za izpremembi tarifne postavke. Ravno tako je treba podrobno utemeljiti zahteve za izpremembo besedila posamešnih carinsko - tarifnih postavk, posebno glede kolektivnih, s primerjanjem cen vseh predmetov, ki spadajo pod posamno postavko. V interesu zaščite domače produkcije in podjetnosti je, da se vsi obrati odzovejo zborničnemu vabilu in pravočasno pošljejo utemeljene predloge z zahtevanimi podatki.

— g Dobava moke, testenin, fižola in masti. V pisarni intendantskega oddelka odeljenja za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 31. oktobra t. l. ob 10. dopoldne oферtalna licitacija glede dobave krušne moke, testenin, fižola in masti. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Dobava nogavic, šalov, maj in spodnjih hlač. Odeljenje za mornarico v Zemunu razpisuje na dan 4. novembra t. l. ob 11. dopoldne oферtalno licitacijo glede dobave bombažastih in volnenih nogavic ter volnenih šalov, na dan 15. novembra t. l. na oферtalno licitacijo glede dobave zimskih in letnih maj ter spodnjih hlač iz amerikana. Predmetni oglas in vzorec letnih maj je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

V Liubljani, dne 24. oktobra 1922.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti
PALMA

kaučuk, pot-
petnike in pot-
plate

Proda se psiha

orehovega lesa in 3 brušenimi ogledali. Poizve se v Hrenovi ulici 16, pri čisto desno. 9039

Soba

meblirana, z električno razsvetljavo, se odda boljšemu gospodu. Sv. Šiška, Knzova ulica 254. 9052

Soba

z električno razsvetljavo za 2 osebi se odda z dobro domačo hrano ali brez hrane pri boljši rodbini. Poizve se na Poljanski cesti 12-II, levo. 9042

Iščem

za svojega 4letnega otroka inteligentno nemško gospodično, ako mogoče iz Nemške Avstrije. Plačam 1500 K. Ponudbe po mogočnosti s sliko pod „Domaovina 9024“ na upravo St. Nar. 9024

Službe išče

mlad pisarniški sluga za pisarniškega vezbenika v kakem podjetju v Ljubljani. Sprva gre za manjšo plačo. Naslov na J. J., pošto ležeče Ormož 485. 9032

**Solske knjige
in šolske potrebščine**
za vse šole — priporoča
Narodna knjigarna.

Proda se pes

čiste volčje pasme, star 3 mesece. Jankova ulica 13. 9034

Stavbene parcele

v najlepši legi ima na prodaj Jos. Tribuč, Glince 37. 9041

Stanovanje in hrano

išče gospodična pri boljši nemški obitelji. Ponudbe pod „Dobra plača 9040“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 9040

2000 K nagrade

dam tistemu, kateri preskrbi sranki brez otrok sobo s kuhinjo. Ponudbe pod „V. J. 9038“ na upravo Slov. nškega Naroda. 9038

Dr. phil.

poučuje v nemškem jeziku one, ki so v tem jeziku že napredovali, posebno v stilistiki, poetiki in literarni zgodovini. Ponudbe pod „Dr. phil. 9035“ na upravo Slov. Naroda. 9 35

Dajem

angleške, nemške, francoske ure, prevzemam prevode v omenjene jezike. Ponudbe pod „Translator 9037“ na u. r. Slov. Naroda. 9 37

Perilo

moško in žensko ter predpasnike oddaja na debelo po najnižjih cenah. A. Singer, Ljubljana, Gradišče 7. 9043

Zahvala.

Za spremstvo pri pogrebu gospoda

polkovnika Žebréta

izrekamo zahvalo v prvi vrsti vsemu častniškem zboru, mostvu, godbi in sorodnikom ter znancom. Dalje tudi vsem sestram strežnicam in strežnikom.

V Ljubljani, dne 23. oktobra 1922.

Rodbina Žebretova.

Mesarski vajenec

pošten, boljših staršev se sprejme. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 9068

Na Mirju

se prodaja stavba vokalna parcela. Naslov pove uprava Slov. Nar. 9059

Prodasta se

ceno 2 otroška vozička, zimski suknja in fino blago za zimsko suknjo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 8710

**Na prodaj
6000 l vinske posode**

iz 2 težka voza. Poljanska c. 55. 9069

Kredenca

dvodelna, pripravna za trgovino ali trafiko, s predali, deloma hrastova, belo oleskana, dobro ohranjena, se prodaja. Velikost: 2 m x 2-10 m x 0.65. Gradišče 5, trafika. 9065

Proda se hiša

z vrtom, 10 minut od kolodvora Celje, pripravna za vsacega obrtnika. Cena 55.000 Din. Vprašati v Sp. Hudini 57. 9036

2000 K

eventualno 3000 K nagrade tistemu, kateri mi preskrbi stanovanje z dvema sobama in kuhinjo ali vsaj eno večjo sobo s kuhinjo v Ljubljani. V zameno tudi stanovanje v okolici ali ne predaleč. Ponudbe pod „Dobro plačilo 9044“ na upravo Slov. Naroda. 9044

Opravo za jedilnico

iz hrastovega lesa in sicer: mizo, 6 stolov, 2 kredenci, pisalno mizo, divan, uro in železen štedilnik prodam radi selitve. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 9 25

Express

Prodajam vso zalogo klobukov 20 od sto pod tovarniško ceno. Kupec se mora javiti najkasneje do 1. decembra pri Ivan Šmalcu, trgovcu s klobuki, Novo mesto. 9027

Proda se

več dobro ohranjenih moških oblek in zimskih suknj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9063

Iščem službe

praktikantke ali blagajničarke v kakšni trgovini. Ponudbe pod „A 9053“ na upravo Slov. Naroda. 9053

urarski pomočnik

boljša moč, išče mesta. Službo lahko nastopi takoj. Naslov pove uprava Slov. Nar. da. 9071

Jakett-obleka

za velikega gospoda se zelo ceno prodaja. Vilhar, Sv. Petra cesta 27, od 5. ure naprej. 9047

Hrastova in bukova**drva**

naprodaj v večjih množinah. Poizve se na žagi, Jeranova ulica 14. 9064

Kontoristinija

se sprejme takoj v stalno službo, dobro izveščano v strojeplaju in stenografiji. Ponudbe z navedbo dos danjega sužbovanja in zahtevane plače pod „Kontoristinija 9066“ na upravo Slovenskega Naroda. 9066

Naznanilo.

Naznanim slav. občinstvu, da kupujem stare obleke, čevlje in pohištvo itd. Grem tudi na dom.

Drago Martin,

Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 29.

Kontoristinija

s triletno prakso, večja slovenskega, nem. in deloma hrvatskega jezika, perfektna strojepliska, v knjigovodstvu deloma izurjena, išče primerne mesto. Želi oskrbo v hiši. Gre tudi na Hrvatsko ali v Dalmacijo. Ponudbe pod števil. 999—9060 na upravo St. Nar. 9060

Resna ženitna ponudba.

Dobro sitiran trgovec želi resnega znanja z dostojno gospodično ali vdovo brez otrok, staro od 30—40 let, ki bi bila lične zunanosti, čiste preteklosti, zdrave, domače vzgojene, dobre gospodinje. Muzikalna ima prednost. Dota postranska stvar. Pogoj medsebojnega dogovora. Pismene ponudbe s sliko in točnim naslovom na: Nalim Nikolin, poste restante Novi Sad, Vojvodina. Diskrecija zadržana. 9033

BERSON

Gumijevi podpetniki

in
podplati

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem ter na veliko pri:

Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Gradsko poglavarstvo u Bijeljini.
Broj 3891/22.

dana 17. oktobra 1922.

Iznajmljuje hotel

Opštinsko poglavarstvo u Bijeljini izdaje pod zakup na dvije godine dana „Hotel Drinu“, koja se ovih dana potpuno renovira s polja i iznutra.

Hotel ima jednu veliko salu za zabave, jednu manju salu, točilnicu, praonici, podrum (klet), hram za jedilo, sobu za služinčad, ledaru, hlev, prostorno dvorište i 13 soba sa namještajem.

Hotel se izdaje sa namještajem ili bez namještaja, počev od 1. decembra 1922. do 1. decembra 1924 godine, a isti je u centru mu grada.

Ovijem se pozivaju svi izučeni hotelijeri, koji žele hotel uzeti pod najam, da svoje ponude najdalje do 20. novembra o. g. pošalju poglavarstvu, i u njima tažno označe:

1) Od kada se bave hotelijerskim poslovima i gdje su sve bili; 2) Koliko kirije nuda ako hotel žele zakupiti sa namještajem, a koliko nude, ako hotel žele bez namještaja

Svi natjecatelji imaju uz svoje ponude položiti kauciju od 5.000 Dinara u gotovu novcu ili vrednosnim papirima, s čime stiču pravo natjecanja.

Kaucija će se povratiti onima, čija se ponude ne prihvati.

Posebni uvjeti ugovora mogu se vidjeti u opštini za vreme uredovnih časova svaki dan, a na zahtjev stranke mogu se i pismeno poslati.

Opštinsko poglavarstvo pridržaje sebi pravo da izda hotel onom hotelieru, za koga sazna, da je dobar stručnjak i solidan čovjek, pa makar on ponudio i nešto manje kirije.

Predsednik opštine.

Djumić S. r.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je moj dobri ljubljani mož

RADO LEGVART

po kratki a mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, danes ob 12. uri opoldne izdihnil svojo blago dušo v 46. letu svoje starosti v Zürichu v Canton Sanatoriju.

Truplo predragega moža pripeljem iz Zürich domov, kjer se bode položilo k večnemu počitku.

Dan in kraj pogreba se objavi pravočasno.

Zürich-Ljubljana, dne 21. oktobra 1922.

Marija Legvart roj. Jelovšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.